

Redovisning av förvaltningens svar via mejl på muntliga frågor från nämnden

Sedan den 1 juni 2013 har förvaltningen besvarat ett antal muntliga frågor som nämndens ledamöter och ersättare har ställt under punkten *Nämndens frågor och information från förvaltningen* vid tidigare nämndsammanträden. Frågor och svar redovisas här nedan.

- **Vid nämndens sammanträde den 25 oktober 2012 ställde Laura Roselli (V) frågor om öppna förskolor och parklekar – när byggdes de, när renoverades de senast invändigt?**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 11 juni 2013:

Det har inte varit helt lätt att ta fram exakta uppgifter i och med att det i princip ständigt pågår mindre förbättringar och renoveringar i fastigheterna. Men i stora drag ser det ut som nedan.

Forsängen

Huset byggt på 60-talet. Nytt hus 2007. Utemiljön renoverad 2012

Farstaängen

Nytt hus ca 2001. Renovering av utemiljön pågår

Nybygget

Huset från 60-talet. Sparsamt med renovering. Planerad renovering av utemiljön 2015-
Komplettering med ny utrustning i barnhagen.(2008)

Fagerlid

Huset byggt på 60-talet. Sparsam renovering. Utemiljön renoverad 2008.

Måsen (Fagersjö) (Familjebostäder)

Huset från 60 –talet. Utemiljön renoverad 1993. Ny plaskdamm och fotbollsplan 2012.
Utemiljön i övrigt renoverades 1997. Komplettering med ny utrustning i barnhagen 2008.

Semlan (Sköndal - belägen i hyreshus)

Utemiljön åtgärdad 2002-2003. Nyrenoverad lokal.

Odlarängen (belägen i hyreshus)
Ny utemiljö 2006.

Starrmyran
Huset byggt på 70-talet. Renovering över tid. Utemiljön renoverad 2008.

- **Vid nämndens sammanträde den 23 maj 2013 bad Mariana Moreira Duarte (MP), med instämmande av Gunnar Sandell (S) och Lars Bäck (V), om en redovisning av eventuella vräkningar av barnfamiljer i Farsta och vad som görs för att förebygga sådant.**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 19 juni 2013:

Under årets fem första månader har 8 barnfamiljer, vars förstahandshyreskontrakt blivit uppsagt av hyresvärden pga obetalda hyror och eller störningar i boendet, varit aktuella för handläggning hos förvaltningen. Inga av dessa familjer har vräcks från sin lägenhet under den aktuella perioden.

Ytterligare ett 40-tal barnfamiljer har varit aktuella under samma period pga. av att de haft obetalda hyror/störningar i boendet. Dock har de inte blivit formellt uppsagda av hyresvärden.

Förvaltningen tar alltid kontakt med familjerna när underrättelser från hyresvärden inkommer om att de har obetalda hyror och/eller varit störande i boendet. Vid kontakten erbjuds familjen budget- och skuldrådgivning och stöd i kontakten med hyresvärden, och familjen informeras även om möjligheterna att ansöka om ekonomiskt bistånd för att betala eventuella hyresskulder. Ansöker familjen om andra stöd- och hjälpinsatser genomförs även en social utredning. Barnens situation uppmärksammas särskilt. Framkommer indikationer om att barnen far illa görs en förhandsbedömning om en barnavårdsutredning ska inledas. Ett samarbete mellan enheten för försörjningsstöd och enheten för barn och ungdom/utredning initieras alltid när underrättelser inkommer från hyresvärden om att barnfamiljer har obetalda hyror/boendestörningar.

Förvaltningen har ett upparbetat samarbete med de kommunala hyresvärdarna och viss regelbunden kontakt även med några privata hyresvärdar. Det är

förvaltningens så kallade bogrupp, inom enheten för försörjningsstöd, som håller i dessa kontakter och upparbetar samarbetsrutiner. Bogruppen, som består av två socialsekreterare, arbetar specifikt med vräkningsförebyggande arbete och bistår de utredande socialsekreterarna på olika sätt i ärenden som rör klienter som har obetalda hyror eller som enligt hyresvärden är störande i sitt boende.

Ett samarbete med hyresvärdarna är mycket viktigt för att få ett effektivt förebyggande arbete. Samarbetet fungerar i det stora hela bra med allmännyttans hyresvärdar och vissa större privatvärdar. Dock saknas, med några undantag, upparbetade kontakter med övriga mindre privata värdar och bostadsrättsföreningar. Förvaltningen kommer under hösten att ta initiativ till nya kontakter med dessa för att informera om socialtjänsten och det vräkningsförebyggande arbetet samt om vikten av samarbete.

Förvaltningens vräkningsförebyggande arbete utgår från en nedskriven handlingsplan som för närvarande håller på att revideras. Under hösten 2013 kommer den reviderade planen som ett ärende på något av nämndens sammanträden.

- **Vid nämndens sammanträde den 18 april 2013 frågade Sebastian Sandström (MP) hur det går med förvaltningens arbete mot hemlöshet, bland annat i samarbete med Stockholmshem, när projektmedlen är slut och verksamheten ska finansieras inom ordinarie budgetram.**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 19 juni 2013:

Den del av arbetet med hemlösa som tidigare har finansierats med stöd av särskilda projektmedel ska nu finansieras på följande sätt:

- Kostnadseffektiviseringar (de insatser på hemmaplan, i form av Steget och Porten, som möjliggjorts genom projektmedlen beräknas samtidigt minska kostnaderna för externt köpta boendeinsatser till de hemlösa)
- Viss omfördelning av budgeten inom socialtjänstens vuxenenhet och andra enheter inom förvaltningen
- Ökad tilldelning av försöks- och träningslägenheter
- Medel från samarbete med det kommunala bostadsbolaget Stockholmshem

- **Vid nämndens sammanträde den 13 juni 2013 frågade Lars Bäck (V) hur många serveringstillstånd som för närvarande är aktuella inom stadsdelsområdet.**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 19 juni 2013:

(svaret har redigerats något för att rymmas på sidan)

Från socialförvaltningen (länk

<http://www.121.nu/onetoon/ListaServeringsTillstand.aspx?kommun>

=Stockholm&ort=&sort=5&page=2) har förvaltningen hämtat följande uppgifter:

<i>Serveringsställe</i>	<i>Adress</i>	<i>Företag</i>
Farsta Gårds Servering	Farstaängsvägen 20	Musik & Matdoktor, Davy Hakala
Antonios Kök & Bar	Farstagången 22, hus 2	Farstagångens Handelsbolag
O'Learys Farsta	Farstaplan 2	Farsta Sportbar AB
New Castle Inn	Lysviksgatan 50	GUNELTA HANDELSBOLAG
Mias Restaurang & Pizzeria	Brunskogsbacken 19	Humlis HB
Mårbacka/Telia	Mårbackagatan 11 Hus K	Sabis AB
Mickel Räv	Pepparvägen 27	Fia Darwich AB
Kreta kolgrill	Sirapsvägen 6-8	Hökarängens Kebab & Pizzeria
Kina Hörnet	Farsta Torg 25	Kina Hörnet AB
Lilla Farsta	Sunneplan 2	RESTAURANG & PIZZERIA LILLA FARSTA HANDE
Kafé Voltaire	Farsta torg 9	Fröknarna Rababerkompott AB
Hökis Krog	Pepparvägen 2	YOMC Restaurang Aktiebolag
Sam & Co	Farstaplan 25	Restaurang Farstatorget Aktiebolag
Pizzeria Lilla Hörnan	Söndagsvägen 40	Pizzeria La Favorita HB
Restaurang Boda	Mårbackagatan 21	Boda Restaurang & Bar AB
Telia/Vitsand	Vitsandsgatan 1-17 Hus M	Sabis AB
Thessaloniki	Hauptvägen 90	Restaurang Thessaloniki Handelsbola
Kafé Moment	Gubbängstorget 117	Ideella föreningen Moment
Maxi	Gubbängstorget 121	STO Murbil Kommanditbolag

- **Vid nämndens sammanträde den 30 augusti 2012 frågade Gunnar Sandell (S) om läget inom förskolan – introduktionsmaterial för föräldrar, datorutveckling, personalsituationen på sikt och hur man ska minska överinskrivningarna.**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 27 augusti 2013:

Introduktionsmaterial till föräldrar

Samtliga förskoleområden har introduktionsmaterial för vårdnadshavare som har fått en förskoleplats. Det finns rutiner för vem som introducerar föräldrarna i verksamheten och vem som ansvarar för invänjning av barnet.

Datorutveckling

Avdelningen har under 2012 och 2013 gjort en stor ekonomisk satsning och beställt fiberuppkoppling till samtliga permanenta förskolor som tidigare har saknat uppkoppling/har haft ADSL-uppkoppling. Parallellt med fibersatsningen har avdelningen investerat i trådlösa nätverk på förskolorna.

Under våren 2013 har förskoleområdena prioriterat medarbetarna självstudier i PIM, ”praktisk IT- och mediekompetens”. I PIM:s examinationsmiljö finns totalt fem nivåer där de tre första nivåerna motsvarar grundläggande kunskaper inom IT och media. Målet är att alla tillsvidareanställa ska ha klarat nivå 3 i PIM-utbildningen till årsskiftet. Syftet med PIM är att höja personalens IT- och mediekunskap och därmed stödja och utveckla det pedagogiska arbetet och kommunikationen kring det pedagogiska arbetet internt och med föräldrar.

Majoriteten av förskolorna har tillräckligt med fasta datorer, men de behöver kompletteras med inköp av IPAD. I ett första steg fick PIM-examinatorerna under våren 2013 varsin IPAD för att testa tekniken tillsammans med barn och kollegor. Nästa steg är att ett 70-tal IPAD:s kommer att köpas in till förskolorna till hösten. Planen är att samtliga avdelningar ska ha en egen IPAD.

Personalsituation på sikt

Förskollärare är en bristvara i Stockholms län och efterfrågan är mycket större än antalet som söker nytt arbete. De senaste åren har det utbildats färre förskollärare än tidigare. Bristen på kompetenta sökande till lediga tjänster leder till att krans-kommuner och stadsdelsförvaltningar genom att erbjuda generösa lönelöft rekryterar personal från varandra. På senare tid har det även visat sig bli allt svårare att rekrytera utbildade barnskötare.

Marknadsföringsstöd

Förskolecheferna i Farsta lägger ner mycket tid och fokuserar målmedvetet på att nå ut till presumtiva arbetssökande, att göra en seriös urvalsprocess och att erbjuda en välplanerad introduktion för nyanställda. Enheterna har prövat olika modeller för att nå ut. De har testat nya sätt att presentera verksamheterna vid annonsering. Ambitionen är att Farsta ska ha representanter på plats vid olika engagemang där det finns möjlighet att sprida information om förskolorna i Farsta, exempelvis på mässor.

Avdelningen för förskola och fritid har under 2012 haft abonnemangsavtal med Skoljobb Sverige och Skolmarknaden Sverige. 2013 har avdelningen tecknat avtal med Pedagogjobb och NetJobs för att

- bättre kunna marknadsföra de kommunala förskolorna i Farsta
- nå ut till ett större geografiskt område vid annonsering efter ny personal
- lättare kunna locka presumtiva arbetssökande som egentligen inte aktivt söker nytt arbete, men vars intresse förhoppningsvis kan väckas.

Abonnemangsavtalen med annonssajterna effektiviserar annonseringen efter förskollärare och förskolechefer. Platsannonserna når ut till fler och fungerar samtidigt som marknadsföring av Farstas kommunala förskolor.

Förskolecheferna och deras webbredaktörer har i uppdrag att kontinuerligt uppdatera informationen på Jämför service på stadens hemsida, så att pedagoger som överväger att söka arbetet på en enhet enkelt kan få en aktuell och god bild av verksamheten.

Intern utvärdering

Förvaltningen genomförde i samarbete med Lärarförbundet 2011 fokusgrupper med förskollärare från olika enheter. Syftet var att få en bild av hur man bäst lockar nyexaminerade förskollärare att vilja starta sitt nya yrkesliv på en kommunal förskola i Farsta och vilka förutsättningar som krävs för detta.

VFU-studenter

Förskolorna tar emot lärarstudenter på verksamhetsförlag utbildning (VFU). Under 2012 och 2013 har förskolorna tagit emot 32 studenter. Studenterna ger pedagogerna ett inflöde av pedagogiska nyheter från lärarutbildningen och förskolorna får stora möjligheter att presentera Farstas kommunala förskolor som tänkbara framtida arbetsgivare. Här finns dock en utvecklings-potential. Förskoleenheterna kan bli bättre både på att ta emot VFU-studenter och verka för att de blir intresserade av att komma tillbaka efter att studierna har avslutats. Avdelningschefen kommer i fortsättningen att medverka på möten med VFU-studenterna för att ge riktad information om vad Farsta stadsdelsnämnd som arbetsgivare kan erbjuda dem vid en anställning.

Förskollärarytbildning

Under 2012 utbildade sig sju barnskötare till förskollärare parallellt med sitt arbete. Hösten 2013 är studenterna sex till antalet. Förvaltningens ambition är att uppmana fler barnskötare att läsa till förskollärare. Målgruppen är dock inte så stor. Högskoleutbildning förutsätter behörighet och att berörd personal har tillräckligt mycket engagemang för att klara utbildningen parallellt med sitt arbete.

Mentorsutbildning och introduktionsprogram

Förvaltningen har ambition att på sikt ha minst en utbildad mentor i varje förskoleområde vars uppdrag är att vägleda nyanställda förskollärare.

Ett introduktionsprogram ska tas fram under 2013. Programmet ska

- uppfylla den reviderade läroplanens krav
- ge mentorer förutsättningar att vägleda nyutbildade förskollärare så att de efter ett års arbete får sin förskollärarytlegitimation
- ge mentorerna handledningsstöd
- genom erbjudande om en genuin introduktion marknadsföra Farsta stadsdelsnämnd som en bra arbetsgivare.

Hur minska överinskrivningar?

Förvaltningens ambition är att överinskrivningar ska ske undantagsvis och vara ett svar på ett kortsiktigt behov. Barngruppernas storlek varierar över tid beroende på föräldrarnas önskemål om plats, stadens garantiåtagande samt lokalernas utformning, barnens ålder och behov och personalens kompetens.

Barnomsorgsgarantin måste följas och kan förvaltningen periodvis inte klara garantin genom nyanskaffning av lokaler är en lösning att tillfälligtvis ta in fler barn på befintliga avdelningar.

Utvidgade barngrupper förutsätter att förskolorna tillämpar ett flexibelt arbetssätt såväl i utnyttjandet av lokalerna som i variation av gruppering av barngrupperna under dagen. Barnen delas in efter intresseområden och aktiviteter.

Vid behov av överinskrivningar gör förskolecheferna en inventering av vilka avdelningar som har möjlighet att ta emot ett extra barn och tar då hänsyn till

- Lokalens utformning och beskaftenhet
- Åldrar på barnen i befintlig barngrupp
- Barn med särskilda behov som kräver olika typer av hänsyn
- Antal personal som arbetar
- Hur personalens arbetstid är förlagd

- Hur många förskollärare som arbetar i arbetslaget

Utifrån resultatet av inventeringen gör förskolecheferna en konsekvensbedömning.

Förskolecheferna ser över om det till följd av en överinskrivning krävs

- en annan intern organisation, kan barngrupperna delas upp i mindre under delar av dagen
- mer personalresurser, hur många timmar och ska personaltillskottet ha särskilda kompetenser
- en modifiering av de dagliga rutinerna och det pedagogiska upplägget
- öka antalet avdelningar.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt och konsekvent med att begränsa antalet överinskrivningar genom en ständigt pågående lokalplanering. Arbetet omfattar att

- få till stånd en kontinuerlig nybyggnation av nya förskolor
- förutsättningslöst söka lokaler som kan byggas om till förskoleverksamhet
- samverka med utbildningsförvaltningen för att på bästa sätt använda befintliga skollokaler
- stämma av med privata anordnare om de planerar för någon utbyggnad eller om de har lediga platser att erbjuda köfamiljer.

- **Vid nämndens sammanträde den 25 oktober 2012 frågade Laura Roselli (V) vilka föreningslokaler och liknande som finns tillgängliga idag, för pensionärer, ungdomsföreningar och andra ideella föreningar, jämfört med förvaltningens inventering 2009 (dnr 302-517/2008, 699-516/2008).**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 27 augusti 2013:

Vi ber om ursäkt att svaret har dröjt, men vi har skickat ut frågan till flera föreningar utan att få svar. Vi gör nu ett försök att svara så långt vi har information att ge.

De lokaler som vi vet att man som förening kan hyra är:

- Alla fritidens verksamhetslokaler inom Farsta stadsdelsförvaltning.
- Edö vård- och omsorgsboende hyr ut sin matsal.

- Aktivitetshuset Tuben hyr ut musikstudios, dansstudio, konferensrum och samlingssal.
- Träfflokalen 49:an i Fagersjö.
- Farsta Gård.
- Postiljonens äldreboende hyr ut sin samlingssal.

Därutöver har flera av våra hyresgästföreningar och idrottsföreningar lokaler i flera stadsdelar. Om någon förening är intresserad att ta kontakt med hyresgästföreningarna så är det enklast via de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem (Hökarängen) och Familjebostäder (Farsta strand, centrala Farsta etc)

Vill man ha kontakt med någon av idrottsföreningarna i Farsta så är Eva Krantz på utbildningsförvaltningen kontaktperson till föreningarna.
eva.krantz@stockholm.se, telefon 08 508 473 38.

- **Vid nämndens sammanträde den 23 maj 2013 frågade Lars Bäck (V) hur många äldre i Farsta som vårdas av anhöriga i hemmet, och hur många av dessa anhörigvårdare som är kvinnor.**

Förvaltningen lämnade följande svar via e-post den 23 september 2013:

Det finns ingen statistik över personer som vårdas av anhöriga i hemmet. I stadsdelsområdet finns 58 personer som får hemvårdsbidrag. Hemvårdsbidraget betalas ut till den vårdbehövande, som i sin tur ersätter vårdgivaren. Förvaltningen har därför ingen information om hur många kvinnor som tar del av ersättningen.

Det verkliga antalet personer som vårdar sin anhöriga i hemmet är betydligt högre än så. Marta Szebehely, professor på Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet, har gjort uppskattningar utifrån Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) som genomförs av Statistiska Centralbyrån, SCB. Hon gör en uppdelning i tre kategorier – anhörigvårdare, omsorgsgivare och hjälpare:

Anhörigvårdare definieras som personer som ger hjälp och stöd en gång om dagen eller flera gånger per vecka till sin make/maka i hemmet. De är lika många män som kvinnor och de är i regel i åldern 75-84 år. Nio av tio i den här gruppen

ger hjälp varje dag. Enligt Marta Szebehelys beräkningsgrund är tre procent av befolkningen 55 år och äldre att betrakta som anhörigvårdare.

I Farsta stadsdelsområde bor ungefär 14 500 personer som är 55 år och äldre. Med ovanstående antagande innebär det att uppskattningsvis *435 personer är anhörigvårdare* i stadsdelsområdet, varav ungefär hälften är kvinnor.

Omsorgsgivare hjälper en släkting, granne eller vän dagligen eller flera gånger per vecka. Sex procent av befolkningen som är 55 år och äldre uppskattas vara omsorgsgivare. För Farsta stadsdelsområde innebär det att uppskattningsvis *870 personer är omsorgsgivare*, varav fler är kvinnor än män.

Hjälpare definieras som personer som ger hjälp utanför det egna hemmet, en gång i veckan eller mer sällan. 15 procent av befolkningen 55 år och äldre beräknas tillhöra denna grupp. Det betyder att ungefär *2 175 personer kan betraktas som hjälpare* i området, om antagandena stämmer.